

Hof van beroep
te Gent

14b Kamer

Terechzitting
van
15 mei 2012

CBB 15.5.2012

2009/AR/1814 In de zaak van:

wonende te
appellant,

hebbende als raadsman mr. advocaat te

tegen:

GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR.
bevoegd voor het grondgebied van de provincie
ontredend namens het Vlaams Gewest met kantoor te

WOONSTKEUZE doende op het kantoor van zijn raadsman Mr.
geïntimeerde,

hebbende als raadsman mr. voormeld

Wijst het hof volgend arrest.:

Het Hof nam kennis van de tussenbeschikking van 5 september 2008 en de eindbeschikking van 17 februari 2009 van de beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde, waartegen appellant, met zijn op 2 juli 2009 ter griffie neergelegd verzoekschrift hoger beroep heeft ingesteld.

De partijen werden gehoord in openbare terechtzitting en de neergelegde conclusies en stukken werden ingezien.

Artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werd in acht genomen.

I. Voorgaanden

1.1. Appellant werd bij vonnis van de correctionele rechtbank te Dendermonde van 10 december 2003 veroordeeld wegens inbreuken op artikel 146 van het Decreet Ruimtelijke Ordening (DRO) tot het herstel in de oorspronkelijke toestand van zijn perceel gelegen te ~~.....~~ 40ca.

De veroordeling van appellant luidt meer bepaald als volgt:

...

Dienvolgens, beveelt aan beklaagde over te gaan tot herstel van de plaats in haar oorspronkelijke toestand conform de vordering daartoe van het college van burgemeester en schepenen dd.17.06.2002 (stuk 41 strafdossier 2) én van de stedenbouwkundig inspecteur dd.09.08.2002 (st.28 ev dossier 1) ertoe strekkende de stal af te breken, de aangebrachte ophogingen van het terrein te verwijderen, de eventuele vloerplaat en funderingen te verwijderen evenals alle afbraakmaterialen;

Bepaalt de termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregel op 2 jaar vanaf de dag waarop onderhavig vonnis in kracht van gewijsde zal zijn getreden;

Zegt voor recht dat, na het verstrijken van deze termijn van uitvoering, op vordering van de stedenbouwkundig inspecteur, door de veroordeelde een dwangsom verschuldigd zal zijn van 125 EUR per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de voormelde herstelmaatregel;

Beveelt dat, voor het geval de plaats niet binnen de door de rechtbank gestelde termijn in de vorige staat wordt hersteld, het College van Burgemeester en Schepenen dan wel de

Stedenbouwkundig inspecteur ambtshalve in de uitvoering ervan kunnen voorzien overeenkomstig hetgeen is bepaald in art.153 van het Decreet van 18.05.1999 houdende de Organisatie van de R.O."

Het vonnis werd betekend op 18 maart 2004. De uitvoeringstermijn liep tot 25 december 2005, zijnde twee jaar na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis.

Op 7 juni 2006 laat geïntimeerde een bevel betekenen tot betalen van verbeurde dwangsommen.

Op 27 september 2006 stelt de gewestelijk inspecteur in een proces-verbaal vast dat het herstel in de oorspronkelijke toestand, zoals bepaald in het vonnis, nog niet is uitgevoerd. In een daarop volgend schrijven bevestigt geïntimeerde aan de raadsman van appelland dat volgens het vonnis de stal dient afgebroken te worden en dat op het ogenblik van het plaatsbezoek de oorspronkelijke fundering nog niet verwijderd was en er nog een stal van 7m x 6m aanwezig was. Op 17 november 2006 laat geïntimeerde opnieuw een bevel betekenen tot betalen van de ondertussen verbeurde dwangsommen.

1.2. Op 8 juni 2007 laat geïntimeerde uitvoerend beslag leggen op roerend goed lastens appelland voor een bedrag van 63.371,81 EUR, zijnde de dwangsommen verbeurd sedert 25 december 2005.

Bij brief van 13 juni 2007 vraagt de vorige raadsman van appelland aan de gerechtsdeurwaarder betalingsfaciliteiten a rato van maximum 100 EUR/maand om het verschuldigde bedrag af te lossen, omdat zijn cliënt meer dan 66% arbeidsongeschikt is en slechts een ziekte-uitkering heeft van oemiddeld 800 EUR per maand.

In juli 2007 schreef de nieuwe raadsman van appelland de gerechtsdeurwaarder opnieuw aan met een verzoek overeenkomstig artikel 1526bis Ger.W, waarbij een bedrag van 6.197,34 EUR werd aangeboden, wat door geïntimeerde niet werd aanvaard.

1.3. Bij exploit van 31 juli 2007 stelt appelland verzet in tegen het uitvoerend beslag op roerend goed van 8 juni 2007 en vraagt hij te zeggen voor recht dat geen dwangsommen verschuldigd zijn, minstens het bedrag van de dwangsommen te herleiden en geïntimeerde te veroordelen tot de kosten van het geding.

Op 30 oktober 2007 laat geïntimeerde een nieuw bevel tot betalen betekenen. Op 31 december 2008 meldt de raadsman van appelland dat het vonnis werd uitgevoerd, wat vervolgens bij proces-verbaal van 14 januari 2009 ook wordt vastgesteld.

1.4. Bij tussenbeschikking van 5 september 2008 wordt het debat heropend met het oog op het innemen door partijen van een standpunt omtrent de termijn voor het verbeuren van de dwangsommen.

Bij eindbeschikking dd.17 februari 2009 wordt het verzet van appelland gedeeltelijk gegrond verklaard. Het uitvoerend roerend beslag wordt herleid tot de invordering van de verbeurde dwangsommen voor een bedrag van 51.875,00 EUR, meer de uitvoerings- en de gerechtskosten, voor de periode van 19 maart 2006 tot en met 8 mei 2007.

1.5. Op 11 februari 2009 laat geïntimeerde een nieuw bevel tot betalen betekenen. Op 2 juni 2009 laat geïntimeerde de eindbeschikking dd.17 februari 2009 aan appelland betekenen, samen met een nieuw bevel tot betalen. De afrekening bedraagt op dat ogenblik 129.134.20 EUR.

Op 3 juli 2009 legt geïntimeerde voor de tweede maal uitvoerend beslag op roerend goed, ditmaal voor een bedrag van 129.488,72 EUR. Op 11 augustus 2009 wordt een proces-verbaal van aanplakking opgemaakt en een verkoopdag vastgesteld op 20 augustus 2009. Appelland stelt verzet in tegen het tweede uitvoerend roerend beslag op 18 augustus 2009.

De verdere uitvoering van het beslag is inmiddels opgeschort door de uitvoering van de herstelmaatregel, naar zeggen van geïntimeerde op 30 december 2009.

II. Hoger beroep

2.1. Het hoger beroep van appelland is gericht zowel tegen de tussenbeschikking van 5 september 2008 als tegen de eindbeschikking van 17 februari 2009. In zijn verzoekschrift tot hoger beroep vraagt hij de bestreden beschikkingen teniet te doen en te zeggen voor recht dat het uitvoerend beslag zal worden opgeheven en dat geen gevolg moet worden gegeven aan de verschillende bevelen tot betaling van de dwangsom. Tevens vraagt hij de veroordeling van geïntimeerde tot de kosten van beide aanleggen.

In zijn derde en laatste synthesebesluiten vraagt appellant opnieuw de vernietiging van de bestreden beschikkingen, de opheffing van het uitvoerend beslag en van de hypothecaire inschrijving, alsmede van alle andere uitvoeringsmaatregelen die tot nu toe werden getroffen en de nietigverklaring van de beslagexploiten en bevelen tot betaling. Tevens vraagt hij de afwijzing van het incidenteel beroep als ongegrond.

2.2. Geïntimeerde vraagt de afwijzing van het hoger beroep als ongegrond. Zij stelt bij conclusie incidenteel beroep in, ertoe strekkende de beschikkingen van 5 september 2008 en 17 februari 2009 te horen vernietigen, te zeggen voor recht dat de dwangsom verbeurd is van 25 december 2005 tot 30 december 2008 en de kosten ten laste te leggen van appelland.

Appelland verzet zich tegen de gedwongen tenuitvoerlegging van de verbeurde dwangsommen omdat naar zijn oordeel geïntimeerde overeenkomstig 153 artikel DRO (thans art.6.1.7 VCRO) het eensluidend (thans positief) advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (sedert 1 september 2009 genoemd Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid) had moeten vragen alvorens over te gaan tot invordering van verbeurde dwangsommen.

Volgens appelland geldt de adviesverplichting niet alleen wanneer wordt overgegaan tot effectieve ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel, maar ook wanneer wordt overgegaan tot invordering van dwangsommen die als enig doel hebben de rechtsonderhorige te dwingen zelf over te gaan tot de afbraak.

Hij meent dat deze lezing van artikel 153 DRO (thans art.6.1.7 VCRO) ook wordt opgelegd door het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, onder meer gewaarborgd door de artt.10 en 11 van de Belgische Grondwet.

Hij wijst erop dat zowel de mogelijkheid voor geïntimeerde tot ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel met verhaal van de kosten van afbraak op de veroordeelde als de invordering van verbeurde dwangsommen bij niet-nakoming door de veroordeelde van de herstelmaatregel executiemiddelen zijn om de uitvoering van de uitgesproken herstelmaatregel te bekomen, m.a.w. drukingsmiddelen zijn die geboden worden aan geïntimeerde en die dezelfde finaliteit beogen, met name de afbraak van de woning.

Aangezien de rechtsbescherming van de veroordeelde niet kan afhangen van het type drukingsmiddel dat verbonden is aan de hoofdveroordeling, op straffe van schending van het gelijkheidsbeginsel, dient volgens appellante zowel bij invordering van de verbeurde dwangsommen als bij ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel door geïntimeerde vooraf het advies van de Hoge Raad te worden gevraagd.

Tevens meent appellant dat geïntimeerde met miskennis van haar adviesplicht ook reeds een aanvang nam met de ambtshalve uitvoering door het bevelen van de uithuiszetting en het nemen van een wettelijke hypotheek tot dekking van de uitvoeringskosten en hierdoor het wettelijk kader geschapen door het DRO en het fair-playbeginsel schond en manifest misbruik maakte van haar rechten.

III. Beoordeling

A. Wat betreft het hoofdberoep

3.1. Het Hof dient de gegrondheid te onderzoeken van het verzet van appellante tegen het uitvoerend beslag op roerend goed dat geïntimeerde op 8 juni 2007 liet leggen ter invordering van een bedrag van 63.371,81 EUR, zijnde het bedrag van de dwangsommen meer kosten, die volgens geïntimeerde verbeurd zijn ten laste van appellante op grond van het vonnis van 10 december 2003 van de correctionele rechtbank te Dendermonde.

Daarbij moet in het bijzonder worden nagegaan of geïntimeerde op regelmatige en rechtmatige wijze is overgegaan tot de gedwongen tenuitvoerlegging van voornoemd vonnis van 10 december 2003 waarbij aan appellante het bevel werd gegeven:

- zijn met miskennis van de stedenbouwkundige voorschriften op het perceel opgetrokken stal af te breken en de op het perceel aangebrachte verhogingen, eventuele vloerplaat en funderingen, alsook alle afbraakmaterialen te verwijderen;
- binnen een termijn van twee jaar vanaf de dag waarop het vonnis in kracht van gewijsde zal zijn getreden;

- onder verbeurte van een dwangsom van 125 EUR per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de voormelde herstelmaatregel na het verstrijken van de termijn van uitvoering.

Er is geen reden om de procedure op te schorten tot na de mededeling van de stukken 14 tot en met 18 en stuk 20; die appellant beweert niet ontvangen te hebben. De stukken 14 tot en met 18 betreffen drie bevelen tot betalen, een weigering van een stedenbouwkundige vergunning en een brief van met foto's en een kopie van de brief van appellant. Al deze stukken zijn zonder twijfel gekend aan appellant. Stuk 30 betreft een bundel rechtspraak, met name de niet-gepubliceerde arresten waaruit door geïntimeerde telkens zeer uitgebreid is geciteerd. Nu al de voornoemde stukken in de inventaris werden vermeld, worden zij geacht te zijn medege-deeld aan appellant en dienen zij niet uit het debat te worden geweerd.

3.2. In de inleidende akte steunt appellant zijn verzet op de overweging dat hij de aangebrachte verhogingen van het terrein heeft verwijderd en dat van de stal een 'embryonaal gedeelte' overblijft waarvoor hij bij beslissing van 15/03/1999 van het College van Burgemeester en Schepenen van een bouwvergunning heeft verkregen. Hij verwijt geïntimeerde dat hij, alvorens tot beslag over te gaan, zich niet de moeite heeft getroost om zich ter plaatse te vergewissen van de stand van de uitvoering van het vonnis.

Voor het hof blijft appellant de rechtmatigheid van het beslag aanvechten op grond van:

- de onwettigheid van de opgelopen veroordeling;
- de wettelijke verplichting om eerst het voorafgaand advies in te winnen van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, zoals voorgeschreven door artikel 153 van het Decreet;
- inbreuk op de rechtsbeginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel en het zekerheidsbeginsel;
- de tijdige uitvoering van het vonnis waarbij de herstelmaatregel werd bevolen;
- rechtsmisbruik van geïntimeerde aan wie reeds in 2006 de uitvoering van de herstelmaatregel is gemeld doch die in augustus 2008 liet vaststellen dat nog geen enkele herstelling zou zijn uitaevoerd.

Ondergeschikt vraagt appellant dat het hof de verbeurde dwangsommen zou verminderen, rekening houdend met het feit dat hij intussen en tijdig de essentie van de opgelegde herstelmaatregel heeft uitgevoerd, dat hij te goeder trouw is, lange tijd zwaar ziek is geweest en een beperkt inkomen genoot tijdens de nuttige periode voor de uitvoering van de herstelwerken zodat hij niet in staat was vlug tot het uitvoeren ervan over te gaan en ten slotte intussen een nieuwe vergunning heeft aangevraagd om alles te regulariseren.

A.1. Wat betreft de onwettigheid van de veroordeling

3.3. Appellant stelt dat hij een onwettige veroordeling zou hebben opgelopen, omdat het vonnis dat hem de herstelmaatregel heeft opgelegd, zich baseert op bepalingen die niet meer van toepassing zouden geweest zijn op het ogenblik van de uitspraak. Meer concreet werpt hij op dat op het ogenblik van de uitspraak reeds het lid 3 en 4 van artikel 146 DRO, ingevoerd door het Decreet van 4 juni 2003, toepasselijk waren ten gevolge waarvan de hem ten laste gelegde inbreuken op het DRO niet langer strafbaar waren en hij een totaal onwettelijke veroordeling heeft opgelopen. Ten gevolge van de nieuwe wetgeving zou volgens appellant de uitvoerbare titel zijn actualiteit verloren hebben.

3.4. Het Hof treedt dit standpunt niet bij gelet op het gezag en de kracht van het gewijsde van het vonnis van 10 december 2003, betekend aan appellant op 18 maart 2004, waarin de bevoegde rechter ten gronde definitief uitspraak deed omtrent de herstellvordering van geïntimeerde op basis van de door hem toepasselijk geachte bepalingen van het Decreet Ruimtelijke Ordening.

Er is geen sprake van verlies van actualiteit van de uitvoerbare titel door nieuwe wetgeving, nu de door appellant voor dit hof ingeroepen artikelen van het DRO niet in werking traden na de uitspraak van de ten uitvoer gelegde titel maar reeds van toepassing werden op 22 augustus 2003, hetzij meerdere maanden vóór de uitspraak van de ten uitvoer gelegde titel en appellant zich hierop niet heeft beroepen voor de bevoegde bodemrechter, noch in eerste aanleg, noch in hoger beroep.

Appellant neert geen hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van 10 december 2003 en is gehouden om dit vonnis, dat in kracht van gewijsde is getreden, uit te voeren. De materieel rechtelijke verhouding tussen partijen werd definitief vastgelegd in het vonnis van 10 december 2003.

A.2. Wat betreft de verplichting tot voorafgaand advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid

3.5. Appellant stelt dat geïntimeerde op grond van artikel 153, lid 2 DRO verplicht was om voorafgaand aan de uitvoering het voorafgaandelijk advies in te winnen van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

Geïntimeerde voert aan dat de adviesverplichting slechts zou bestaan vooraleer wordt overgegaan tot de effectieve uitvoering van de herstelmaatregel, maar niet wanneer de veroordeelde middels dwangsommen wordt gedwongen zélf over te gaan tot de afbraak, of nog wanneer een hypotheek wordt genomen tot dekking van de uitvoeringskosten.

3.6. Krachtens artikel 153 DRO (thans art.6.1.7 VCRO) wordt aan het bestuur de verplichting opgelegd om het voorafgaand (thans positief) advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (sinds 1 september 2009 genoemd: Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid) te vragen, alvorens tot de ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel kan worden overgegaan.

In zijn eensluidend (thans positief) advies moet de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (thans Handhavingsbeleid) aangeven of zij het opportuun acht dat geïntimeerde aandringt op de uitvoering van de herstelmaatregel. Het eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid heeft onder meer betrekking op het tijdstip en de nadere uitvoeringsregelen van die herstelmaatregel (*Parl.St.*, Vlaams Parlement, 2002-2003, nr.1566/1, p.8-9). Het was de bedoeling van de wetgever om een "uniforme en billijke ambtshalve uitvoering van arresten en vonnissen" te verwezenlijken en de Hoge Raad te laten evalueren en onderzoeken of het gebruik dat de stedenbouwkundig inspecteur beoogt te maken van de hem door de rechter gegeven machtiging, geschiedt met inachtneming van de beginselen van gelijkheid en billijkheid (*Parl.St.*, Vlaams Parlement, 2002-2003, nr. p.7 en 39).

Naar aanleiding van zijn onderzoek gaat de Hoge Raad voor het Herstelbeleid na of de uitvoering van de hoofdveroordeling nog steeds wenselijk is, bijvoorbeeld wanneer intussen op planologisch vlak wijzigingen zouden zijn opgetreden of wanneer intussen de situatie op het terrein zou gewijzigd zijn.

Door het nieuwe mechanisme van de tussenkomst van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid wordt het daadwerkelijk nastreven van de ambtshalve uitvoering door de overheid van de herstelmaatregel afhankelijk gesteld van het beschikken door geïntimeerde over een eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

3.7. De vraag is of deze verplichting ook van toepassing is wanneer - zoals in huidig geschil - het bestuur wenst over te gaan tot de gedwongen invordering van de dwangsommen die verschuldigd zijn wegens de niet-nakoming van de hoofdveroordeling door de veroordeelde zelf.

Het Hof is van mening dat niet het geval is. De decreetgever geeft de overheid de mogelijkheid om bij inbreuken op de regelgeving te kiezen tussen twee drukkingsmiddelen, enerzijds de veroordeling van de overtreder onder verbeurte van een dwangsom en anderzijds de machtiging van de gewestelijk inspecteur tot ambtshalve uitvoering. De keuze tussen het middel van de dwangsom of de ambtshalve uitvoering ligt volledig bij de gewestelijke inspecteur. Alleen wanneer hij overgaat tot ambtshalve uitvoering, dient hij vooraf het advies van de Hoge Raad in te winnen. De keuze is een discretionaire beslissing van de overheid, waaromtrent de rechter niet bevoegd is een opportuniteitstoets te maken.

Wanneer een stedenbouwkundige herstelmaatregel wordt bevolen, is het in de eerste plaats aan de veroordeelde zelf om de door de rechter opgelegde maatregel uit te voeren. Zodra het rechterlijke bevel tot herstel definitief is, vereist het algemeen belang dat de veroordeelde binnen het door de rechter bepaalde tijdsvak tot uitvoering overgaat. Pas wanneer de veroordeelde in gebreke blijft, zullen de stedenbouwkundige overheden van ambtswege in de uitvoering ervan kunnen voorzien. De ambtshalve uitvoering is derhalve het gevolg van de niet-naleving door de overtreder van een definitieve rechterlijke uitspraak die in beginsel vrijwillig door hem moest worden uitgevoerd (zie: Arbitragehof nr. van 28 april 2004).

De veroordeelde kan zich niet verzetten tegen de keuze om de dwangsom te laten verbeuren. Hij is verplicht om over te gaan tot de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregel en kan de verbeurte van de dwangsom beletten door aan de hoofdveroordeling te voldoen (zie *Jaarverslag Hoge Raad voor het Herstelbeleid 2006*, p.1/11, stuk 16 geïntimeerde).

De verplichting tot voorafgaandelijk advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid werd dus enkel opgelegd aan het bestuur dat wenst over te gaan tot ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel waartoe het werd gemachtigd. De ambtshalve uitvoering is het uitvoeren door de overheid van een rechterlijk bevel gericht tot de veroordeelde in de plaats en op kosten van de veroordeelde.

De gedwongen uitvoering van de accessoire veroordeling tot een dwangsom lastens de overtreder, die tot een herstelmaatregel werd veroordeeld en deze niet vrijwillig is nagekomen, staat volledig los van deze ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel door de overheid. De veroordeling tot een dwangsom beoogt de veroordeelde, niet de overheid, ertoe aan te zetten om de hoofdveroordeling na te komen. De accessoire veroordeling tot een dwangsom, gekoppeld aan de hoofdveroordeling ten laste van de veroordeelde, houdt geen verband met het rechterlijk bevel dat de herstellende overheid machtigt tot ambtshalve uitvoering. De dwangsom wordt trouwens voorzien in een volledig ander artikel, nl. art. 149, §1, laatste lid DRO.

De invordering van de verbeurde dwangsommen kan niet worden beschouwd als de start van de ambtshalve uitvoering, zoals bedoeld in artikel 153 DRO (zie M.Boes, "Kroniek Ruimtelijk Ordening (1999-2007), R.W. 2007-2008, 1799, nr.157). Het is slechts in zoverre de herstelmaatregel niet tijdig, dit is voor het verstrijken van de hersteltermijn, ten uitvoer wordt gelegd door de veroordeelde dat de overheid kan uitvoeren in de plaats van de veroordeelde. Het betreft een machtiging. Deze machtiging vormt voor de herstellende overheid een titel waaruit zij het recht put om op de wijze en het ogenblik dat zij zelf kiest tot reële executie over te gaan.

De toelating voor de gemachtigde ambtenaar om bij niet uitvoering door de veroordeelde zelf in het herstel of de uitvoering van de werken te voorzien, doet niets af aan het door de rechter aan de veroordeelde gegeven bevel om de plaats in de vorige staat te herstellen. Dergelijk bevel houdt de hoofdveroordeling in als bedoeld in artikel 1385bis van het Gerechtelijk Wetboek, waarbij een dwangsom kan worden opgelegd (zie Cass.7 november 1995, www.cass.be).

Er is bijgevolg geen verplichting voor geïntimeerde om, voor het invorderen van de dwangsommen, advies te vragen aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. De Hoge Raad kan zich niet uitspreken over de uitvoerbare kracht van een strafrechtelijke veroordeling, maar enkel over de vraag van de stedenbouwkundig Inspecteur of hij/zij gebruik kan maken van de machtiging toegekend door de rechter om ambtshalve in de uitvoering te voorzien.

3.8. Het onderscheid tussen enerzijds de ambtshalve uitvoering, die onderworpen is aan een verplicht voorafgaand advies enerzijds en de invordering van verbeurde dwangsommen, waarvoor deze voorafgaande adviesplicht niet geldt, anderzijds, maakt geen inbreuk uit op het gelijkheidsbeginsel.

In haar arrest nr. van 15 januari 2009 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat artikel 153, tweede lid van het decreet van het Vlaamse Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals ingevoegd bij het decreet van 4 juni 2003, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt.

Het Hof diende zich uit te spreken over de vraag of het in de gegeven interpretatie van artikel 153, tweede lid, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals ingevoegd bij het decreet van 4 juni 2003, discriminerend is dat de stedenbouwkundig Inspecteur niet verplicht is het (eensluidend) advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid in te winnen vooraleer hij ten aanzien van de ene categorie van personen overgaat tot het invorderen van de dwangsom, terwijl hij dat wel verplicht is wanneer hij ten aanzien van een andere categorie van personen de ambtshalve herstelmaatregel uitvoert.

Dit onderscheid berust volgens het Grondwettelijk Hof op een objectief criterium, namelijk de aard van de dwangmaatregel bij niet-vrijwillige uitvoering van de herstelmaatregel door de betrokkene zelf. Dit criterium is bepalend voor het al dan niet optreden van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid en houdt verband met de doelstelling van de decreetgever, zoals omschreven in de overwegingen B.3. en B.4.3, om enkel de modaliteiten van de ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel waartoe de stedenbouwkundige inspecteur beslist aan het eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid te onderwerpen.

Aangezien de dwangsomrechter reeds heeft geoordeeld over de opportuniteit van een aanvullende veroordeling tot een dwangsom, kan het volgens het Grondwettelijk Hof redelijk verantwoord worden geacht dat de Hoge Raad voor het Herstelbeleid niet wordt betrokken bij de eventuele invordering van de dwangsom, die losstaat van de ambtshalve herstelmaatregel waartoe de stedenbouwkundige inspecteur beslist.

Aangenomen moet worden dat het verschil in behandeling tussen de categorie van personen lastens wie wordt overgegaan tot het invorderen van dwangsommen en de categorie van personen lastens wie ambtshalve wordt uitgevoerd berust op een objectief criterium, met name de aard van de dwangmaatregel die wordt opgelegd. De aard van de twee drukkingsmiddelen - invorderen van dwangsommen of ambtshalve uitvoering - is erg verschillend. Het gelijkheidsbeginsel wordt niet geschonden.

3.9. In hetzelfde arrest van 15 januari 2009 acht het Grondwettelijk Hof het bovendien niet onredelijk om geen advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid te eisen over de beslissing van de stedenbouwkundig inspecteur om de dwangsom te eisen. Een dergelijke beslissing is enkel het mogelijke gevolg van de niet-vrijwillige uitvoering van een in kracht van gewijsde getreden rechterlijke beslissing die gepaard gaat met de bevoegdheid van de rechter om de veroordeling met een dwangsom kracht bij te zetten.

Bovendien kan enkel de rechter die de dwangsom heeft bevolen, op vordering van de veroordeelde en zonder tijdsbepanking, krachtens artikel 1385quinquies Ger.W. de dwangsom opheffen, de looptijd ervan opschorten gedurende de door hem te bepalen termijn of de dwangsom verminderen in geval van blijvende of tijdelijke, gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen.

Dit betekent dat het hof in geen geval kennis kan nemen van de in ondergeschikte orde gestelde vordering van appellant om de verbeurde dwangsommen te verminderen wegens uitvoering van de 'essentie' van het vonnis, zijn goede trouw, zijn ziekte en invaliditeit en het aanvragen van een nieuwe vergunning. Enkel de dwangsomrechter is krachtens artikel 1385quinquies Ger.W. bevoegd om de dwangsom op te heffen, te verminderen of te schorsen, bij gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid om uitvoering te geven aan de hoofdveroordeling.

A.3. Wat betreft de inbreuk op de rechtsbeginselen van behoorlijk bestuur

3.10. Appellant stelt dat door geïntimeerde een inbreuk werd gepleegd op het zorgvuldigheidsbeginsel door een onwettelijk vonnis uit te voeren en dat ook het zekerheidsbeginsel werd geschonden, door steeds opeenvolgende bevelen tot betaling en een beslagexploot te laten betekenen met de uitsluitende bedoeling om de dwangsommenvergoeding op te drijven. De rechtszekerheid gebiedt volgens appelland dat de rechts-onderhorige, die onderworpen werd aan een eerste daad van uitvoering, zijnde de betekening van het bevel, binnen korte termijn uitsluitel krijgt over de daadwerkelijk verdere uitvoering of het afzien daarvan door het bestuur.

Hij werpt op dat, mocht er nog één of ander onderdeel van het herstel in de oorspronkelijke toestand niet zijn uitgevoerd, geïntimeerde het recht had om zelf tot ambtshalve uitvoering over te gaan, wat zij echter niet deed, zodat geïntimeerde de indruk wekte dat het herstel was uitgevoerd of dat hetgeen nog overbleef niet de moeite was om op te treden.

3.11. Hierboven is reeds vastgesteld dat er geen sprake is van een onwettige veroordeling zodat er ook geen schending kan zijn van het zorgvuldigheidsbeginsel door de uitvoering van een onwettige veroordeling.

A.4. Wat betreft het rechtsmisbruik

3.12. Appellant stelt dat de houding van geïntimeerde een vorm van rechtsmisbruik uitmaakt aangezien geïntimeerde dwangsommen vordert, terwijl hij kon overgaan tot ambtshalve uitvoering.

Het verwijt van appellant dat geïntimeerde ten onrechte opeenvolgende bevelen tot betaling heeft betekend en de dwangsommen verder liet oplopen, zonder zelf te voorzien in de ambtshalve uitvoering, is onterecht. De machtiging voor de gemachtigde ambtenaar om in de ambtshalve uitvoering van de veroordeling te kunnen voorzien, belet niet dat het in eerste instantie de taak was van appellant om de herstelmaatregel tijdig, dit is voor het verstrijken van de uitvoeringstermijn van 2 jaar na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis, hetzij uiterlijk op 25 december 2005, uit te voeren. Slechts in zoverre appellant de veroordeling niet tijdig heeft uitgevoerd, was geïntimeerde gemachtigd - doch niet verplicht - over te gaan tot ambtshalve uitvoering.

Geïntimeerde heeft de keuze om te kiezen welk drukkingsmiddel zij gebruikt, hetzij het laten verbeuren van dwangsommen en de invordering ervan, hetzij overgaan tot ambtshalve uitvoering. Het kan geïntimeerde niet worden verweten dat zij ervoor kiest om het middel van de dwangsom te gebruiken en de veroordeelde aan te zetten tot volledige nakoming van de hoofdveroordeling.

Appellant kan niet in redelijkheid voorhouden dat geïntimeerde bij hem rechtmatige verwachtingen zou hebben gewekt dat hij reeds volledige uitvoering had gegeven aan de hoofdveroordeling.

De omstandigheid dat geïntimeerde geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot ambtshalve uitvoering, maar overging tot invordering van de dwangsommen, die verbeurd waren wegens niet nakoming van de hoofdveroordeling door appelland, maakt geen rechtsmisbruik uit. Door de betekening van het vonnis en het herhaaldelijk invorderen van de dwangsommen, maakte geïntimeerde duidelijk aan appelland dat hij de nakoming van de hoofdveroordeling wenste.

Dat geïntimeerde opteert voor het invorderen van de verbeurde dwangsommen, en geen gebruik maakt van de hem geboden mogelijkheid tot ambtshalve uitvoering, waarvoor hij krachtens artikel 153 DRO (sedert 01.09.2009 art.6.1.7 VCRO) over een voorafgaand eensluidend (thans positief) advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid dient te beschikken, is een keuze die het vonnis hem heeft geboden en waarvan het gebruik niet als rechtsmisbruik kan worden bestempeld.

Er is geen sprake van rechtsmisbruik.

A.5. Wat betreft het tijdig uitvoeren van de herstelmaatregel

3.13. Appellant meent dat hij binnen de toegekende uitvoeringstermijn de stal heeft afgebroken, de aangebrachte verhogingen van het terrein heeft verwijderd en ook de eventuele vloerplaat en funderingen heeft verwijderd. Hij benadrukt, onder verwijzing naar rechtsleer, dat de plicht tot het herstel in de oorspronkelijke toestand met gezond verstand moet worden benaderd en dat dit herstel verschillende vormen kan aannemen en niet noodzakelijk bestaat in een materiële toestand die identiek is aan de toestand die bestond voor de bouwovertredding.

Hij stelt dat hij de *essentie* van de herstelmaatregel tijdig heeft uitgevoerd, te weten het afbreken van de stal en het verwijderen van de ophogingen en dat na het verwijderen van de verhogingen van het terrein en na de afbraak van de stal slechts nog enkele materialen ter plaatse aanwezig waren, die in het kader van zijn nieuwe aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning nuttig konden worden aangewend.

Hij betwist ten stelligste de bewering in het proces-verbaal van vaststelling van niet uitvoering van het vonnis dd.22 augustus 2008, dat er op dat tijdstip nog geen enkele herstelling zou zijn uitgevoerd, aangezien de stal reeds was afgebroken en de ophogingen van het terrein verwijderd.

3.14. Het herstel in de oorspronkelijke staat wordt in de ten uitvoer gelegde titel zeer duidelijk omschreven: afbreken van de stal, verwijderen van de aangebrachte ophogingen van het terrein, verwijderen van de vloerplaat en funderingen en alle afbraakmaterialen.

De uitvoering diende te geschieden binnen 2 jaar vanaf de dag waarop onderhavig vonnis in kracht van gewijsde zal zijn getreden. Het vonnis trad in kracht van gewijsde op 25 december 2003, zijnde 15 dagen na de uitspraak ervan, zodat de uitvoering had moeten voltooid zijn tegen 25 december 2005.

Ten onrechte beweert appellant dat hij "de essentie" van de herstelmaatregel, volgens hem beperkt tot de afbraak van de stal en de verwijdering van de aangebrachte ophogingen, tijdig zou

hebben uitgevoerd en hierdoor de veroordeling zou zijn nagekomen. Hij werpt op dat uit het vonnis enkel zou blijken dat een stal moet worden afgebroken en geen schuilhok en dat hij niet gehouden zou zijn tot het verwijderen van materialen die in het kader van een nieuwe aanvraag tot het bekomen van een vergunning nuttig konden worden aangewend. Het komt appellant niet toe de duidelijke draagwijdte en inhoud van de uitvoerbare titel naar eigen goeddunken te beperken.

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat de opgelegde herstelmaatregel op het tijdstip van het bestreden beslag voor de dwangsommen verbeurd tot en met 7 mei 2007, nog niet volledig was uitgevoerd zodat de dwangsommen tot die datum verschuldigd zijn.

Uit het proces-verbaal van vaststelling van 22 augustus 2007 blijkt dat het herstel nog niet was uitgevoerd. De foto's tonen duidelijk dat de stal (minstens een deel ervan) nog aanwezig is, dat de vloerplaat er nog ligt alsook heel wat afbraakmaterialen. Deze vaststellingen weerleggen de bewering van appellant in zijn inleidende akte dd.31 juli 2007 dat hij de aangebrachte verhogingen van het terrein zou hebben verwijderd en dat er van de stal maar een embryonair gedeelte zou zijn overgebleven.

Op 4 februari 2008 schrijft appellant aan het College van Burgemeester en Schepenen van _____ dat hij reeds geruime tijd zou zijn overgegaan tot uitvoering van het vonnis van 10 december 2003, met name de afbraak van de stal en de verwijdering van de aangebrachte ophogingen.

Hij benadrukt dat het vonnis enkel beveelt dat een stal diende te worden afgebroken en dat dit in geen enkel opzicht slaat op een schuilhok. Meer concreet schrijft appellant:

"Hetgeen thans nog van de constructie overblijft is in geen enkel opzicht dienstbaar als een stal en blijft enkel ter plaatse behouden in het kader van een nieuwe aanvraag die ik heb ingediend tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning voor een schuilhok".

Appellant erkent dus vele maanden na het bestreden beslag dat de stal nog niet volledig is afgebroken maar geeft een eigen interpretatie van het begrip "stal" tot staving van zijn stelling dat hij toch aan de veroordeling zou hebben voldaan.

Het hof treedt dit standpunt niet bij. Uit de foto's, genomen op 7 maart 2008 en gevoegd bij de vaststelling door geïntimeerde blijkt zeer duidelijk dat de stal op die dag nog maar gedeeltelijk was gesloopt en dat er nog steeds een schulthok was aan te treffen op het perceel. Het vonnis van 10 december 2003 werd bijgevolg slechts gedeeltelijk uitgevoerd.

De dwangsommen zijn verbeurd tot op het moment dat de herstellordering werd uitgevoerd krachtens het thans voor dit hof bestreden beslagexploot dd.8 juni 2007 en de daaraan voorafgaande bevelen tot betaling voor de dwangsommen verbeurd tot en met 7 mei 2007.

Ten onrechte verwijt appellant aan geïntimeerde dat hij zich niet de moeite heeft getroost om zich ter plaatse te vergewissen van de toestand van de stand van uitvoering van het vonnis. Krachtens artikel 152 DRO is het de taak van de overtreder, in casu appellant, om de stedenbouwkundig inspecteur en het college van burgemeester en schepenen onmiddellijk, bij aangetekende brief of bij afgifte tegen ontvangstbewijs, op de hoogte te brengen indien hij de opgelegde herstelmaatregel vrijwillig heeft uitgevoerd. Daarop wordt door de stedenbouwkundige inspecteur onmiddellijk en na controle ter plaatse een proces-verbaal van vaststelling overgemaakt. Behoudens bewijs van het tegendeel, geldt enkel het proces-verbaal van vaststelling als bewijs van het herstel en van de datum van het herstel.

Het komt appellant toe om de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur op de hoogte te stellen van de uitvoering van de hem opgelegde herstelmaatregel bij aangetekende brief of bij afgifte tegen ontvangstbewijs. Dit gebeurde pas op 30 december 2008, waarna geïntimeerde de uitvoering heeft vastgesteld in het proces-verbaal van 14 januari 2009.

B. Wat betreft het incidenteel beroep

3.15. Geïntimeerde gaat niet akkoord met het oordeel van de eerste rechter dat de dwangsommen slechts konden verbeuren 2 jaar (respijttermijn) na betekening van het vonnis van 10 december 2003 op 18 december 2004, dus vanaf 19 maart 2006 en dat, eenmaal er een uitvoeringstermijn gekoppeld wordt aan de verbeurte van een dwangsom, toepassing gemaakt moet worden van artikel 1385bis, derde en vierde lid Ger.W., wat betekent dat de dwangsommen pas kunnen verbeuren na het verstrijken van de uitvoeringstermijn, te rekenen vanaf de betekening.

Geïntimeerde meent dat de dwangsom reeds begon te verbeuren bij het verstrijken van de uitvoeringstermijn op 25 december 2005 en dat er na de betekening van het vonnis op 18 maart 2004 geen afzonderlijke dwangsomtermijn van twee jaar is beginnen lopen.

Hij vraagt te zeggen voor recht dat de dwangsom verbeurd is van 25 december 2005 tot 30 december 2008.

3.16. Er dient een duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds de *uitvoeringstermijn*, zijnde de termijn die de dwangsomrechter aan de veroordeelde heeft gegeven om de hoofdveroordeling vrijwillig na te komen en anderzijds de *respijt- of dwangsomtermijn* die de dwangsomrechter aan de veroordeelde verleent om de hoofdveroordeling uit te voeren, bij gebreke waaraan een dwangsom zal verbeuren en die krachtens artikel 1385bis, derde en vierde lid Ger.W. ten vroegste ingaat na de betekening van de beslissing.

Het voornaamste verschil tussen de uitvoeringstermijn enerzijds en de dwangsomtermijn anderzijds ligt hierin dat de uitvoeringstermijn automatisch aanvangt nadat de rechterlijke beslissing waarbij het herstel werd opgelegd in kracht van gewijsde is getreden, zodat hiervoor geen voorafgaande betekening nodig is, terwijl de dwangsomtermijn ten vroegste een aanvang kan nemen na voorafgaande betekening van de rechterlijke beslissing.

De uitvoeringstermijn die door de strafrechter in stedenbouwwaken wordt bepaald om de overtreder toe te laten de plaats in de vorige staat te herstellen, is géén termijn voor gedwongen tenuitvoerlegging in de zin van artikel 1495 van het Gerechtelijk Wetboek, waarvoor in de regel een voorafgaande betekening vereist is (zie Cass.14 januari 2010, www.cass.be).

De termijn in de zin van artikel 1385bis, vierde lid lid Ger.W., d.i. de respijt- of dwangsomtermijn, na het verstrijken waarvan de dwangsom kan worden verbeurd, kan daarentegen pas ingaan op het moment van de betekening aan de veroordeelde van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld. Deze betekening kan reeds plaats vinden voor het verstrijken van de uitvoeringstermijn maar ook erna. Wanneer de rechter een dwangsomtermijn toestaat, kan deze pas een aanvang nemen vanaf de betekening.

De betekening van de titel door één van de gemachtigde ambtenaren is dus niet vereist voor de aanvang van de termijn van vrijwillig herstel (de uitvoeringstermijn), wel voor de verbeurte van de dwangsom. Opdat de veroordeelde overtreder de opgelegde dwangsom zou kunnen verbeuren, dient de veroordelende uitspraak alleszins krachtens het basisbeginsel van 1385bis, derde lid Ger.W. voorafgaand te worden betekend.

Artikel 1385bis, derde en vierde lid Ger.W. moet aldus worden uitgelegd dat, wanneer de rechter een hoofdveroordeling uitspreekt en hiervoor een uitvoeringstermijn bepaalt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van deze veroordeling met oplegging van een dwangsom zonder respijttermijn, de dwangsom verbeurd is indien zowel de uitvoeringstermijn is verstreken als de betekening heeft plaatsgehad. Uit het stilzwijgen van de rechter omtrent de termijn voor het verbeuren van de dwangsom mag niet worden afgeleid dat de termijn die bepaald is voor de uitvoering van de hoofdveroordeling, ook geldt als termijn die wordt toegestaan voor het verbeuren van de dwangsom en die wat de dwangsom betreft pas begint te lopen vanaf de betekening (zie Benelux-Gerechtshof, 11 februari 2011, zaak

De termijn die de rechter toekent voor de uitvoering van de hoofdveroordeling (uitvoeringstermijn) is niet een termijn waarbij de rechter met toepassing van artikel 1385bis, vierde lid Ger.W. kan bepalen dat, na betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld, de dwangsom tot zolang niet zal verbeuren (respijttermijn).

wanneer de rechter enkel beslist dat de uitgesproken veroordeling moet uitgevoerd zijn binnen een bepaalde termijn, dit onder verbeurte van een dwangsom, dan verleent hij aan de schuldenaar uitsluitend een uitvoeringstermijn en geen respijt- of dwangsomtermijn. Daaruit volgt dat na het verstrijken van de uitvoeringstermijn niet nog bijkomend eenzelfde respijttermijn begint te lopen vanaf de betekening.

Wanneer de rechter enkel een uitvoeringstermijn verleent, kan de dwangsom verbeuren vanaf het verstrijken van die termijn. Vereist is wel dat de uitspraak die de dwangsom bepaalt, vooraf aan de schuldenaar is betekend. Die betekening, binnen of buiten de uitvoeringstermijn, verleent geen respijttermijn (zie Cass.15 maart 2011, www.cass.be).

3.17. De vraag is nu of in casu het vonnis van 10 december 2003 aan appellant naast een uitvoeringstermijn van 2 jaar na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis, welke is verstreken op 25 december 2005, ook nog een afzonderlijke dwangsomtermijn heeft toegekend in de zin van artikel 1385bis, vierde lid Ger.W., die pas een aanvang kon nemen op 18 maart 2004, datum waarop het vonnis werd betekend. Geldt de termijn die voor de uitvoering werd toegestaan ook als dwangsomtermijn die pas begon te lopen vanaf de betekening?

Slechts wanneer uit het veroordelend vonnis dd.10 december 2003 duidelijk en ondubbelzinnig zou blijken dat de dwangsomrechter aan appelland nog een termijn van 2 jaar verleende voor het uitvoeren van de hoofdveroordeling, binnen dewelke geen dwangsom kon verbeuren, kan worden aangenomen dat de dwangsomrechter gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid van artikel 1385bis, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek en aan appelland ook een respijt- of dwangsomtermijn heeft verleend in de zin van artikel 1385bis, vierde lid Ger.W., zodat de aan appelland verleende dwangsomtermijn van 2 jaar eerst kon ingaan vanaf de betekening van de uitspraak waarbij de dwangsom is vastgesteld, hetzij 18 maart 2004.

Uit de duidelijke en niet voor interpretatie vatbare bewoordingen van het vonnis van 10 december 2003 blijkt dat daarin geen afzonderlijke termijn werd toegekend voor het verbeuren van de dwangsom. De dwangsomrechter heeft geen afzonderlijke of nieuwe respijtermijn willen toekennen naast de uitvoeringstermijn van 2 jaar na het in kracht van gewijsde treden van de veroordeling doch integendeel het verbeuren van de dwangsommen onmiddellijk willen laten aanvangen na het verloop van de uitvoeringstermijn, met dien verstande dat voor elke daad van gedwongen tenuitvoerlegging omtrent verbeurde dwangsommen een voorafgaande betekening vereist is, die plaatsvond op 18 maart 2004.

De termijn van 2 jaar werd in het vonnis enkel gekoppeld aan de uitvoering van de hoofdveroordeling. Er werd geen termijn gekoppeld aan het verbeuren van de dwangsom. Wanneer de dwangsomrechter een bijkomend uitstel onder de vorm van een respijtermijn had willen toekennen, had hij dit duidelijk en expliciet moeten aangeven. In het vonnis van 10 december 2003 blijkt dit echter niet het geval te zijn.

Het incidenteel beroep is bijgevolg gegrond in zoverre de datum voor de aanvang van de verbeurte van de dwangsom moet bepaald worden op 25 december 2005.

Gelet op alle voorgaande overwegingen en vaststellingen en gelet op het feit dat aan de betekeningsvereiste van artikel 1385bis, derde lid Ger.W. is voldaan op 18 maart 2004, zijn de dwangsommen door appellant verbeurd voor de periode vanaf 25 december 2005, zijnde de dag na het verstrijken van de termijn van 2 jaar na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis tot en met 7 mei 2007, datum waarop geïntimeerde de afrekening heeft opgesteld van de sinds 25 december 2005 verbeurde dwangsommen, en waarvoor hij op 8 juni 2007 het voor dit hof bestreden beslag liet leggen.

Het komt het hof niet toe zich uit te spreken over de vordering van geïntimeerde om vast te stellen dat de dwangsommen verbeurd zijn tot 30 december 2008, vermits de na 7 mei 2007 verbeurde dwangsommen het voorwerp uitmaakten van latere bevelen tot betaling en een tweede beslag, die niet het voorwerp uitmaken van huidig executiegeschil.

C. Wat betreft de verjaring

3.18. Een dwangsom verjaart door verloop van zes maanden na de dag waarop zij verbeurd is. Aangezien de verbeurte van de dwangsom een aanvang heeft genomen op 25 december 2005, ging de verjaringstermijn in vanaf dat tijdstip.

Appellant werpt op dat het laatst nuttige exploit in verband met de periode van 25 december 2005 tot 17 maart 2006 dateert van 11 februari 2009, zodat de verjaring ondertussen bereikt is.

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat de verjaring van de verbeurde dwangsommen door geïntimeerde telkens tijdig werd gestuit door de betekening om de zes maanden van opeenvolgende bevelen tot betaling van de verbeurde dwangsommen.

Deze opeenvolgende betekeningen zijn telkens tijdig geschied. Deze stuiting duurde voort tot de beëindiging van het geding betreffende deze daden van stuiting.

Van verjaring van de verbeurde dwangsommen, ingevorderd bij het exploit van beslag van 8 juni 2007, is bijgevolg geen sprake.

D. Wat betreft de kosten

3.19. Appellant dient als in het ongelijk gestelde partij in te staan voor de kosten van het geding, aan de zijde van geïntimeerde begroot op telkens 1.320,00 EUR.

OM DEZE REDENEN HET HOF

Verklaart het hoger beroep van appellant toelaatbaar, doch ongegrond;

Verklaart het incidenteel beroep van geïntimeerde toelaatbaar en gegrond, in de mate zoals hierna bepaald;

Doet de bestreden beschikking teniet en opnieuw recht doende;

Zegt voor recht dat de dwangsom verbeurd is van 25 december 2005 tot de dag van de afrekening, vermeld in het bestreden exploit van uitvoerend beslag dd.8 juni 2007;

Legt de kosten van beide aanleggen ten laste van appellant en begroot deze op 1.320,00 EUR rechtsplegingsvergoeding voor elk van beide aanleggen;

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van beroep te Gent, **VEERTIENDE** bis **KAMER**, zitting houdende in burgerlijke zaken, van **15 mei 2012**

Aanwezig:

**Raadsheer wn. Voorzitter
griffier**